

POSTANOWIENIE

Dnia 10 sierpnia 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Gierszon

w sprawie **K. F.**,
skazanego z art. 258 § 3 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. i in.
po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 10 sierpnia 2023 r.
na posiedzeniu bez udziału stron (art. 532 § 3 k.p.k.)
wniosków obrońcy skazanego o wstrzymanie wykonania zaskarżonego kasacją
wyroku Sądu Apelacyjnego w Poznaniu
z dnia 24 marca 2022 r., sygn. akt II AKa 169/20,
zmieniającego wyrok Sądu Okręgowego w Zielonej Górze
z dnia 5 sierpnia 2019 r., sygn. akt II K 180/11,
na podstawie art. 532 § 1 k.p.k. *a contrario*

p o s t a n o w i ł:
wniosków nie uwzględnić.

UZASADNIENIE

W złożonej przez adw. dr I.Z. - obrońcę skazanego K. F. kasacji od wyroku Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 24 marca 2022 r., sygn. akt II AKa 169/20 sformułowany został wniosek o wstrzymanie wykonania zaskarżonego kasacją orzeczenia wobec skazanego, umotywowany tym, że: „bezwzględna przyczyna odwoławcza skierowana do wyroku Sądu Apelacyjnego w Poznaniu, ale też pozostałe postawione zarzuty, mogą spowodować, iż wyrok Sądu Okręgowego w Zielonej Górze z dnia 05.08.2019 r., II Wydział Karny, sygn. II K 180/11 będzie nieprawomocny, a ponadto po stronie skazanego występują tego rodzaju warunki osobiste i zdrowotne, iż w jego obecnym stanie wykonanie orzeczonej kary

pozbawienia wolności byłoby rażąco niehumanitarne.”. Wniosek ten został ponowiony w piśmie tego samego obrońcy skazanego z dnia 9 marca 2023 r., zatytułowanym: „*WNIOSEK OBROŃCY SKAZANEGO o wstrzymanie wykonania zaskarżonego kasacją wyroku*”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Tytułem wstępu należy zaznaczyć, że suspensywność zaskarżonego orzeczenia w postępowaniu kasacyjnym ma charakter wyjątkowy. Oznacza to, że wyłącznie w szczególnych przypadkach dopuszczalne jest wstrzymanie zaskarżonego kasacją rozstrzygnięcia. Wyrok posiadający atrybut prawomocności podlega bezzwłocznemu wykonaniu (art. 9 § 1 i 2 k.k.w.). Implikacją tego założenia dla postępowania zainicjowanego wniesieniem nadzwyczajnego środka zaskarżenia od prawomocnego orzeczenia sądu odwoławczego kończącego postępowanie, jest to, że wniesienie kasacji nie wstrzymuje w sposób automatyczny wykonania tego rozstrzygnięcia.

Przepis art. 532 § 1 k.p.k. nie określa przesłanek skutkujących wstrzymaniem wykonania zaskarżonego kasacją orzeczenia. W judykaturze wskazuje się, że podjęcie decyzji o wstrzymaniu wykonania orzeczenia możliwe jest w razie kumulatywnego zmaterializowania się dwóch kryteriów. Po pierwsze ocena podniesionych w kasacji zarzutów (dokonana w ograniczonym zakresie, bowiem jedynie na potrzeby rozpoznania wniosku o wstrzymanie wykonania orzeczenia pozwala na pierwszy rzut oka stwierdzić wysokie prawdopodobieństwo ich zasadności. Po drugie, konieczne jest wykazanie przez podmiot żądający wstrzymania wykonania orzeczenia, że dalsze jego wykonywanie mogłoby dla skazanego wywołać wyjątkowo dolegliwe i w zasadzie nieodwracalne skutki.

Nie przesądzając obecnie zarówno treści rozstrzygnięcia, które zapadnie w niniejszej sprawie po merytorycznym rozpoznaniu kasacji, jak i finalnej oceny zaprezentowanych zarzutów należy jednak stwierdzić, że zupełnie wstępna analiza zarzutów postawionych w kasacji obrońcy skazanego K. F. — dokonana przez Sąd Najwyższy wyłącznie w płaszczyźnie niezbędnej dla rozpoznania wniosków o wstrzymanie wykonania orzeczenia nie daje podstaw do wyrażenia poglądu, że którykolwiek z nich był zasadny w stopniu oczywistym. Oceny Sądu Najwyższego w tym zakresie nie zmienia nawet podniesiona w kasacji bezzwzględna przyczyna

odwoławcza („art. 439 § 1 pkt 1 i 2 k.p.k.” – zarzut z pkt II 1. *petitum* kasacji), mająca objawić się w tym, że zaskarżone orzeczenie zostało wydane przez sąd, który był nienależycie obsadzony, albowiem w jego składzie zasiadał sędzia P. M., powołany do pełnienia urzędu na stanowisku Sędziego Sądu Apelacyjnego w [...] przez Prezydenta RP, na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa, ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r., poz. 3 ze zm.). Nie przesądzając obecnie o zasadności podniesionych w kasacji zarzutów, w szczególności zarzutu dotyczącego nienależytej obsady sądu należy stwierdzić, że brak jest podstaw do przyjęcia *a priori* (jak zdaje się to czynić autor kasacji), że każdy sędzia sądu powszechnego, który uzyskał nominację w następstwie brania udziału w konkursie przed Krajową Radą Sądownictwa po 17 stycznia 2018 r., nie spełnia minimalnego standardu bezstronności i każdorazowo sąd z jego udziałem jest nienależycie obsadzony w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., ale jeśli zostanie w procesie podniesiony zarzut braku bezstronności takiego sędziego z powodu okoliczności towarzyszących przebiegowi procesu jego powołania i sposobu jego zachowania po powołaniu, powstanie konieczność indywidualnego badania tej kwestii. Z tego względu nie sposób przyjąć (przynajmniej na etapie rozpatrywania niniejszego wniosku), że jest to zarzut oczywiście zasadny.

W dalszej części uzasadnienia kasacji, obrońca skazanego K. F. – adw. dr I. Z., w sposób szeroki i szczegółowy uzasadniła zawarte w kasacji stanowisko o konieczności wstrzymania wykonania zaskarżonego wyroku, odnosząc się do przesłanki „wywołania wyjątkowo dolegliwych i w zasadzie nieodwracalnych skutków”, powołując się na konieczność zastosowania zasady humanitaryzmu, z uwagi na warunki osobiste i zdrowotne skazanego K. F. Motywację, która przyświecała autorce kasacji, opisaną szczegółowo na str. 25-29 można sprowadzić do kilku kwestii. Przede wszystkim obrońca skazanego odwołuje się do problemów zdrowotnych natury psychiatrycznej K. F., z którymi boryka się on od 2000 r., na dowód czego przedstawił szereg dokumentacji medycznej. Wynika z niej, że skazany cierpi m.in. na depresję, zaburzenia adaptacyjne, neurasteniczne i osobowości, w związku z czym obecnie nie jest wskazane odbywanie wyroku

pozbawienia wolności w warunkach zamkniętego zakładu karnego, gdyż spowoduje ono pogorszenie stanu psychicznego z nasileniem myśli samobójczych (patrz: załączniki nr 13-15 do kasacji). Argumentując zasadność wniosku o wstrzymanie wykonania orzeczenia, autor kasacji odniósł się również do sytuacji rodzinnej skazanego, który na początku 2023 r. spodziewał się narodzin dziecka, z czym wiąże się obowiązek zapewnienia wsparcia finansowego, emocjonalnego i gospodarczego dla swojej partnerki, a matki dziecka, jak i obowiązek wychowawczy.

Nie deprecjonując wiarygodności przedłożonej przez skarżącą dokumentacji medycznej i nie kwestionując problemów zdrowotnych skazanego, argumenty, na które powołał się autor kasacji nie są tego rodzaju, że można je określić mianem „szczególnych, wyjątkowych okoliczności prowadzących do wniosku, że wykonanie zaskarżonego wyroku mogłoby spowodować dla skazanego nieodwracalne, niekorzystne skutki”. Stanowisko najwyższej instancji sądowej jest tu jednolite i kategoryczne. Otóż zły stan zdrowia skazanego nie może automatycznie uzasadniać wniosku o wstrzymanie wykonania orzeczenia zaskarżonego kasacją, gdyż tego typu okoliczności mogą stanowić ewentualnie podstawę do ubiegania się o odroczenie wykonania kary albo o udzielenie przerwy w jej wykonywaniu, i nie można ich utożsamiać z przesłankami uzasadniającymi wstrzymanie wykonania orzeczenia w oparciu o przepis art. 532 § 1 k.p.k. (tak SN w postanowieniach z dnia: 24 stycznia 2023 r., sygn. I KK 356/22, Legalis nr 2879320; 11 stycznia 2023 r., sygn. V KK 504/22, Legalis nr 2906036). Okoliczności dotyczące problemów zdrowotnych skazanego winny przede wszystkim zostać przedstawione w postępowaniu wykonawczym - w sprawie o odroczenie lub przerwę w odbywaniu kary.

W odniesieniu do części uzasadnienia odnoszącej się do sytuacji rodzinnej skazanego wskazać trzeba, że z wykonaniem wyroku skazującego i pozbawieniem wolności w sposób nieodłączny związane są konkretne dolegliwości, w tym np. rozłąka z rodziną, a więc uwagi o braku możliwości aktywnego uczestnictwa w życiu rodzinnym nie mogły zaważyć na zastosowaniu dobrodziejstwa z art. 532 k.p.k. W pierwszej kolejności jednak warunki te – tak jak odnośnie jego sytuacji zdrowotnej - winny być podstawą dochodzenia możliwości uzyskania bądź to

odroczenia wykonania kary przez skazanego, bądź na późniejszym etapie - przerwy w jej odbywaniu.

Z tych powodów, nie przesądzając ostatecznego rozstrzygnięcia kwestii zasadności kasacji, Sąd Najwyższy doszedł do przekonania, że nie zachodzą wystarczające podstawy do uwzględnienia wniosków obrońcy.

[J.J.]

[ł.n]